

Motion till riksdagen 2024/25:2150

av **Anders Ådahl m.fl. (C)**

Utgiftsområde 15 Studiestöd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 15 Studiestöd enligt förslaget i tabellen i motionen.

Motivering

Sverige behöver fler arbetade timmar, bland annat för att säkra välfärdens finansiering. Arbetslivet måste förlängas i bägge ändar. Unga svenskar kommer ut sent på arbetsmarknaden. Jämfört med flertalet andra OECD-länder påbörjar de svenska studenterna eftergymnasiala studier senare och tillbringar också längre tid i studier. Vidare är utbildningars koppling till arbetslivet på många håll dålig och matchningen på svensk arbetsmarknad är en av OECD:s sämsta.

Det är bra att människor vill satsa på att utbilda sig. Vi vill uppmuntra och underlätta för att fler ska studera. För att öka genomströmningen och få fler i arbete vill Centerpartiet ha ett mer flexibelt studiemedelsystem, som premierar studenter som avslutar sina studier före utsatt tid men också är anpassat för dem i behov av lägre studietakt, exempelvis människor som har gått anpassad gymnasieskola eller är deltidssjukskrivna. Det ger fler möjligheten till en utbildning som leder till jobb.

Det behöver även finnas flexibilitet för karriärväxling högre upp i åldrarna. Därför är det bra att den övre åldersgränsen för rätt till studiemedel har höjts, från 56 till 60 år. Det underlättar vidareutbildning och omskolning i högre åldrar, som är en viktig del i det livslånga lärandet. Omställningsstudiestödet innebär att anställda kommer att få väsentligt förbättrade möjligheter att studera och ställa om under ett helt arbetsliv. Det är positivt att det har genomförts inom ramen för det nya Saltsjöbadsavtalet, och det är av stor vikt att stödet kommer till nytta. I denna budgetmotion föreslås att det så kallade fribeloppet avskaffas för lånedelen av studiemedel. Inkomstprövningen av studiemedel för denna del är onödigt administrativt betungande och minskar incitamenten att arbeta. I budgetmotionen föreslås även att studenter som är deltidssjukskrivna ska ha rätt till studiebidrag och -lån på deltid.

Centerpartiets överväganden

Anslagsförslag för 2025 för utgiftsområde 15 Studiestöd

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Studiehjälp	4 544 297	±0
1:2 Studiemedel	20 438 576	63 000
1:3 Omställningsstudiestöd	4 877 000	±0
1:4 Statens utgifter för räntor på studielån	2 319 551	±0
1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	63 150	±0
1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	27 000	±0
1:7 Studiestartsstöd	300 000	-200 000
1:8 Centrala studiestödsnämnden	1 204 748	50 000
1:9 Överklagandenämnden för studiestöd	19 144	±0
Summa	33 793 466	-87 000

Centerpartiet saknar ytterligare satsningar på yrkeshögskola och föreslår därför ett tillskott på totalt 100 miljoner kronor under 2025 och 150 miljoner kronor 2026–2027. I och med detta föreslås ökade anslag under 1:2 Studiemedel, där 63 miljoner kronor tillförs studiemedel till yrkeshögskola 2025. Som en följd därav föreslås också 95 miljoner kronor som studiemedel till yrkeshögskolan 2026 samt 2027.

Centerpartiet menar att omställningsstudiestödet behöver stärkas avsevärt i sin handläggning och därför ökas anslaget för CSN (1:8) med 50 miljoner kronor årligen 2025–2027. Centerpartiet anser också att det är rätt med en avveckling av studiestartsstödet men anser att detta kan ske snabbare än regeringen planerat varför anslag 1:7 minskar med 200 miljoner kronor 2025.

Anders Ådahl (C)

Niels Paarup-Petersen (C)

Anna Lasses (C)

Anne-Li Sjölund (C)